

مراقبت های دندانی و خدمات دندانپزشکی مادران باردار

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
اداره امور دندانپزشکی

یک باور غلط:

بعضی خانمها معتقدند که با هر حاملگی و با تولد هر بچه تعدادی از دندان هایشان پوسیده و از بین رفته است. زیرا جنین کلسیم خود را از دندان های مادر تأمین می کند! این عقیده اعتبار علمی ندارد و تحقیقات نشان داده است که حاملگی بطور مستقیم در ایجاد پوسیدگی دندان های مادر نقشی ندارد.

پوسیدگی و از دست دادن دندان ها در دوران حاملگی به دلیل رعایت نکردن اصول بهداشت دهان و دندان اتفاق می افتد.

دوران بارداری و بیماریهای دهان و دندان:

خانم های باردار باید توجه داشته باشند که در دوران حاملگی باید بیشتر بهداشت دهان را رعایت کنند. زیرا در این دوران شرایطی بوجود می آید که احتمال پوسیدگی و بیماری لثه افزایش می یابد. بعضی از این شرایط عبارت است از:

۱- حساسیت و تورم لثه به دلیل تغییرات هورمونی دوران بارداری :

درطول دوران حاملگی لثه ها به مراقبت بیشتری نیاز دارند. به خصوص دو بار جرمگیری در طول دوران بارداری کمک بسزایی به این امر خواهد کرد.

۲- بیماری صیحگاهی :
در سه ماهه اول بارداری ممکن است صیح ها نوعی حالت کسالت، تهوع و استفراغ وجود داشته باشد که به آن « بیماری صیحگاهی » می گویند. استفراغ مکرر باعث می شود سطح دندان بطور متناوب در معرض اسید معده قرار گیرد و بیشتر پوسیده شود.

۳- مصرف مواد شیرین یا ترش به طور مکرر و به مقدار زیاد باعث پوسیدگی بیشتر دندانها می شود.

چگونه می توانیم از پوسیدگی دندان و بیماری لثه در دوران بارداری جلوگیری کنیم؟

■ بهتر است قبل از بارداری جهت معاینه دندان ها به دندانپزشک مراجعه کنید تا دندانپزشک روش های بهداشتی لازم جهت پیشگیری از پوسیدگی و بیماری لثه را به شما آموزش دهد.

درمان اورژانس:

خانم های حامله باید توجه داشته باشند که درمان های اورژانس دندانپزشکی در هر دوره و زمانی از حاملگی می تواند انجام شود. بنابراین به هیچ وجه نباید برای تسکین درد دندان خود به مدت طولانی از مسکن ها استفاده کنند، بلکه باید سریعاً به دندانپزشک مراجعه نمایند. همچنین باید توجه داشته باشند که مصرف خودسرانه هر دارویی ممکن است برای مادر و جنین خطرناک باشد.

بنابراین لازم است هیچ دارویی بدون اجازه پزشک یا دندانپزشک استفاده نگردد.

در دندان دردهای شدید که نیاز به عصب کشی دارند درجدی که درد مادر باردار ساکت شود کافی است دندان پانسمان شده و بقیه درمان به بعداز زایمان موکول می شود اما این پانسمان باید سالم بماند و در صورت افتادن پانسمان حتماً به دندانپزشک مراجعه شود تا مجدداً پانسمان گردد چون ممکن است دندان عفونت کند .

سه ماهه دوم: این دوره بهترین زمان جهت انجام درمان های دندانپزشکی است. خانم حامله معمولاً راحت تر از سه ماهه اول می تواند در وضعیت مناسب روی صندلی دندانپزشکی قرار گیرد. در این دوره می توان تمام درمان های دندانی لازم را انجام داد.

استفاده از بی حس کننده موضعی مانعی ندارد. همچنین در صورت لزوم دندانپزشک ممکن است بعد از درمان، آنتی بیوتیک یا مسکن تجویز کند که استفاده از آنها بلامانع است. باید توجه داشت که درمان دندان هایی که قبل از زایمان برای خانم حامله مشکلی ایجاد نمی کنند، باید به بعد از زایمان موکول شود.

سه ماهه سوم: خانم حامله به دلیل افزایش وزن جنین نمی تواند مدت زیادی در حالت خوابیده به پشت روی صندلی دندانپزشکی قرار گیرد. بنابراین بهتر است فقط درمان های کوتاه مدت و اورژانسی در این دوره انجام شود. همچنین در ملاقات دندانپزشکی این دوره نکات لازم در مورد چگونگی رویش دندان های نوزاد، مراقبت های در منزل و زمان مراجعه جهت معاینه دندانپزشکی نوزاد توصیه خواهد شد.

■ بعد از هر بار مصرف مواد غذایی، بخصوص مواد قندی دندان هایتان را مسواک کنید.

■ بعد از هر بار استفراغ دندان ها را مسواک کنید و یا حداقل دهان را بطور کامل با آب بشویید.

زمان مناسب جهت درمان دندانپزشکی خانم باردار:

سه ماهه اول:

بهتر است درمان های دندانپزشکی طولانی مدت در این دوره انجام نشود.

در ملاقات اول، دندان های مادر معاینه و رادیوگرافی های دندانی که قبل از بارداری گرفته شده اند بررسی می شود و دندان هایی که قبل از زایمان ممکن است برای مادر مشکل ایجاد کند معین می شود و جهت ترمیم آنها در سه ماهه دوم حاملگی به بیمار نوبت داده می شود. همچنین چگونگی مسواک زدن صحیح و استفاده از نخ دندان به خانم حامله آموزش داده می شود

